

**МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ** ДО

**ДИРЕКЦИЯ  
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”**

**ДДС № 03 / 31.03.2016 г.**

**ПЪРВОСТЕПЕННИТЕ РАЗПОРЕДИТЕЛИ С  
БЮДЖЕТ ПО ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ**

**НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ  
НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА  
КАСА**

**ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА**

**БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

**БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ**

**БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО**

**БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ**

**БЮДЖЕТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ПО ЧЛ. 13, АЛ. 4  
ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ**

**ОБЩИНИТЕ**

**О т н о с н о:** Изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства на бюджетните организации, както и на оборотните им ведомости към 31.03.2016 г.

С настоящите указания на основание чл. 133, ал. 5 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) се определят формата, съдържанието, реда и сроковете за съставянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и реда за представяне на оборотните ведомости за първото тримесечие на 2016 г. на всички бюджетни организации по смисъла на т. 5 от § 1 от допълнителните разпоредби на ЗПФ.

В съответствие с чл. 164 от Закона за публичните финанси Министерството на финансите (МФ) е методологическият орган по отношение на отчетността на касова и начислена основа на бюджетните организации и прилагането на методологическите указания. При изготвянето на отчетите за касово изпълнение, както и оборотните ведомости към 31.03.2016 г., следва да се спазват и указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г., както и издадените през следващите години от МФ - дирекция „Държавно съкровище” писма и указания по отделни въпроси, свързани с отчетността на бюджетните организации, вкл. ДДС № 14/ 2013 г., ДДС № 08/2014 г., ДДС № 01 и 05 от 2015 г., ФО № 02 от 2015 г., както и ДДС № 01 и ФО № 04 от 2016 г., доколкото не противоречат на настоящото.

**I. Общи изисквания**

**1.** Първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, Националният осигурителен институт (НОИ), Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), Държавните висши училища (ДВУ), Българската академия на науките (БАН), Българската национална телевизия (БНТ), Българското национално радио (БНР), Българската телеграфна агенция (БТА), бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 от ЗПФ, както и общините, изготвят сборен тримесечен отчет за касово изпълнение към 31.03.2016 г. по пълна бюджетна класификация, съдържащ и данните на техните подведомствени разпоредители с бюджет, който включва:

1.1. Отчет за касовото изпълнение на бюджета (Б-3);

1.2. Отчети за касовото изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз (ЕС):

а) отчет за сметките за средства от ЕС, администрирани от Националния фонд (НФ) - (СЕС-3-КСФ);

б) отчет за сметките за средства от ЕС, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ - (СЕС-3-РА);

в) отчет за сметките за други средства от ЕС - (СЕС-3-ДЕС);

г) отчет за средствата и операциите по други международни програми - (СЕС-3-ДМП).

1.3. Отчет за операциите и наличностите по сметките за чужди средства - (Б-3 с код 33).

1.4. Сборните отчети по т. 1.1 - 1.3 се представят по пълна бюджетна класификация за 2016 г., както и агрегирано по параграфи на ЕБК, в съответствие с определените от МФ макети (файл – XLS формат), които са публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Указания/Макети).

1.5. Отчет за салдата (наличностите) по банкови сметки - (НАЛ-3), който се изготвя от всички бюджетни организации, без общините.

2. При изготвяне на тримесечните отчети за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съюз, на сметките за други средства от ЕС, на средствата по други международни програми и на сметките за чужди средства за цялата първостепенна система, първостепенните разпоредители с бюджет (респ. ДВУ, ДВВУ и БАН, както и ПУДООС, НК СИП и фонд „СелС), включително и общините, задължително попълват реквизита код по ЕБК, ЕИК/БУЛСТАТ, съответния код на „финансово-правна форма“ и съответното наименование на отделните файлове, като прилагат аналогичните изисквания за месечните отчети, определени с т. 11 от ДДС № 01/2016 г. и т. 11 на ФО № 4/2016 г.

3. Всички разпоредители с бюджет, вкл. общините и ПУДООС, когато предоставят средства чрез трансфер (вкл. и от средства от ЕС), следва писмено и по електронна поща да уведомяват получателите на трансфери (в т. ч. и с копие до съответния ПРБ), като посочват предоставената сума и трансферния параграф, по който получателите на средствата трябва да ги отразят.

Разпоредителите с бюджет - получатели на трансфери, следва да отразяват получения трансфер по съответния трансферен подпараграф, а изразходването на средствата да отчитат по съответните разходни параграфи и подпараграфи от ЕБК за 2016 г.

## **II. Изготвяне на отчетите за касово изпълнение на бюджетите, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства на бюджетните организации (без общините) към 31.03.2016 г.**

4. Изготвените тримесечни отчети съгласно т. 2 се предоставят за обобщаване на съответния първостепенен разпоредител (звената на ДВУ и БАН – на съответното ДВУ и БАН). ДВУ и БАН обобщават тези отчети на подведомствените си разпоредители и ги представят съответно на Министерство на образованието и науката (МОН) и на Министерство на отбраната (МО).

4.1. Министерство на образованието и науката въз основа на предоставените им от ДВУ и БАН отчети изготвя и представя и отделни сборни тримесечни отчети на ДВУ и на БАН.

4.2. Министерство на отбраната въз основа на предоставените им от ДВВУ отчети изготвя и представя и отделни сборни тримесечни отчети на ДВВУ.

4.3. Всички разпоредители с бюджет, които са извън територията на страната (дипломатически представителства, търговски представителства и други), представят

на съответните първостепенни разпоредители с бюджет (ПРБ) отчети за касово изпълнение по пълна бюджетна класификация във формите и в съобразени с настоящите указания срокове. Тези отчети се обобщават и се включват в сборните отчети на съответните ПРБ.

**4.4.** Министерство на околната среда и водите (МОСВ) представя изготвения съгласно **т. 2** тримесечен отчет за касовото изпълнение на ПУДООС.

**4.5.** Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) представя изготвения съгласно **т. 2** тримесечен отчет за касовото изпълнение на Националната компания „Стратегически инфраструктурни проекти“ (НК СИП).

**4.6.** Министерство на енергетиката (МЕ) представя изготвения съгласно **т. 2** тримесечен отчет за касовото изпълнение на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (фонд „СЕЛС“).

**4.7.** Държавен фонд „Земеделие“ представя тримесечен отчет за касовото изпълнение на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **2220**.

**5.** В срок **до 20.04.2016 г.** всички ПРБ (без общините) представят в МФ в електронен вид „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ с бюджети и сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации, включително и общини, изготвен по формата на определения от МФ макет, който е включен в приложението към това указание.

Министерство на труда и социалната политика (МТСП) в разшифровката на трансферите, касаещи МОН, следва да показва на съответните редове трансферите към БАН и ДВУ.

**6.** Всички ПРБ (без общините) изготвят и представят в МФ в срока по **т. 11** само в електронен вид допълнителни разшифровки и информация:

**6.1.** отделни разшифровки на приходните § 24-04 “Нетни приходи от продажба на услуги, стоки и продукция” и § 36-19 “Други неданъчни приходи”;

**6.2.** отделни разшифровки на разходните § 10-98 “Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи”- по дейности, § 51-00 “Основен ремонт на дълготрайни материални активи”, § 52-00 “Придобиване на дълготрайни материални активи” и § 53-00 “Придобиване на нематериални дълготрайни активи” – по обекти за строителство и основен ремонт и за придобиване на дълготрайни активи;

**6.3.** разшифровка на салдото по § 88-00 “Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове – нето (+/-)”.

**6.4.** общо за системата - информация за числеността и средствата за възнаграждения на нещатния персонал, нает по трудови правоотношения в изпълнение на програми за временна заетост, за броя и средствата за възнаграждения на лицата по извънтрудови правоотношения, както и броя на изплатените обезщетения на различни основания, отчетени по § 02-00 “Други възнаграждения и плащания за персонала”.

**6.4.** НОИ допълнително изготвя и разшифровка на разходни § 41-00 „Пенсии” и § 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства” по позициите, по които е приет Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2016 г.

**6.5.** МТСП изготвя и разшифровка на § 42-02 „Обезщетения и помощи по социалното подпомагане” по позициите, определени с т. 16 от ДДС № 03/2007 г., като за всяка една от позициите се посочва и броя на лицата, получатели на съответната помощ.

**6.6.** За поетите ангажименти и новите задължения за разходи се представя информация в електронен формат съгласно изготвения от МФ файл-макет, съдържащ „Справка за поетите ангажименти по бюджета и сметките за средствата от ЕС“ и „Справка за новите задължения за разходи по бюджета и сметките за средствата от ЕС“, които се изготвят в съответствие с включените във файла указания за тяхното попълване. Макетът на файла е публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Указания/Макети), като е включен в приложението към това указание.

6.7. За целите на изпълнение на чл. 54 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2016 г. разпоредителите с бюджет по чл. 13, ал. 3 от Закона за публичните финанси следва да изготвят и представят информация/справка [към 31.03.2016 г.](#) за задълженията си към доставчици.

Държавните висши училища и БАН следва да изготвят и предоставят информацията за задълженията към доставчици чрез МОН и МО.

Информацията/справката се попълва в определената от МФ форма (файл – XLS формат) и се представя в МФ в сроковете по **т. 11** за представяне на отчетите за касовото изпълнение [към 31.03.2016 г.](#) Макетът на файла е публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (**Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Указания/Макети>към ДДС № 03/2016 г. - Макети за касови отчети**), като е включен в приложението към това указание.

В обхвата на начислените задължения, включени в ограничителя по чл. 54 от ЗДБРБ за 2016 г., следва да попаднат всички задължения към доставчици, вкл. и задължения за доставки на стоки и услуги, отчетени като други кредитори, ако има такива.

7. Тримесечните отчети за касово изпълнение следва да са придружени с обяснителна записка, която съдържа анализ на изпълнението на приходите, разходите, извършените корекции по бюджета и причините за тях. В анализа следва да се акцентира върху вътрешните и външни фактори, оказали влияние върху размера на събраните приходи и върху резултатите, постигнати с извършените разходи.

Анализът на Министерство на здравеопазването следва да включва и обобщена информация за просрочените задължения на държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества, както и информация за всяко лечебно заведение поотделно.

Анализът следва да включва и информация за измененията в начислените задължения и поетите ангажименти, както и за изпълнение на утвърдените със ЗДБРБ за 2016 г. или по уточнен план максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2016 г. и на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2016 г. Съответно, в анализите на МОН (за БАН и по отделни ДВУ), на МО (по ДВВУ), на БНР, БНТ и БТА следва да се включва и информация за измененията в отчетените задължения към доставчици, както и за изпълнението на утвърдените със ЗДБРБ за 2016 г. или с акт на Министерския съвет максимални размери на задълженията за разходи към доставчици към 31.12.2016 г.

8. Министерство на финансите и Сметната палата могат да изискат при необходимост и друга информация, справки и други документи.

### **III. Ред и срокове за представяне на отчетите за касово изпълнение на бюджетите, на сметките за средствата от Европейския съюз, на сметките за чужди средства на бюджетните организации (без общините) и на оборотните им ведомости към [31.03.2016 г.](#)**

9. Тримесечните отчети за касово изпълнение по **т. 1**, допълнителната информация и разшифровки към тях по **т. 5 – 7** и тримесечните оборотни ведомости се представят в МФ чрез уеб-базираната Информационна система за Управление на държавното съкровище (ИС УДС). Ръководствата на потребителя ПРБ за работа в модул „Тримесечни отчети” и в модул „Счетоводни отчети” на ИС УДС са публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (**Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Материали за ИС УДС**).

10. При предоставянето на данните за отчетите за касовото изпълнение и оборотните ведомости, както и справките и допълнителната информация към тях, следва да се има предвид:

10.1. За целите на представянето на изискуемите по реда на указанията на МФ данни за тримесечните отчети за касовото изпълнение/оборотни ведомости и

информация към тях посредством веб-базирана система на МФ, определените със заповед на ръководителите на съответните ПРБ длъжностни лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа със системата, въвеждат файловете с отчетните данни (в т. ч. разшифровки, справки, приложения и други допълнителни справки и информация към отчетите за касово изпълнение/оборотните ведомости, както и обяснителни записки и декларации към тях) на конкретния ПРБ в модул „Тримесечни отчети” и в модул ”Счетоводни отчети” на ИС УДС.

**10.2.** При всяка настъпила промяна в заповедта по т. 10.1 за определяне на оторизираните служители за работа със системата, съответният ПРБ писмено уведомява дирекция „Държавно съкровище” в МФ.

**10.3.** Достъп до веб-базирана система имат само регистрирани потребители със съответните права, като регистрацията на потребителите в ИС УДС се извършва на електронен адрес: <http://treasureapp.minfin.bg/>

**11.** Тримесечните отчети за касово изпълнение по т. 1, допълнителната информация и разшифровки към тях по т. 6 - 7 и тримесечните оборотни ведомости *към 31.03.2016 г.*, се представят в МФ в рамките на периода *от 21.04.2016 г. до 28.04.2016 г.*, но не по-късно от датите, определени за съответния ПРБ в посочения график:

<p><b><u>21.04.2016 г.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Администрация на президентството</li><li>- Конституционен съд</li><li>- Комисия за регулиране на съобщенията</li><li>- Съвет за електронни медии</li><li>- Агенция за ядрено регулиране</li><li>- Комисия за финансов надзор</li><li>- Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори</li><li>- Комисия за защита на конкуренцията</li><li>- Държавна комисия по сигурността на информацията</li><li>- Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество</li><li>- Омбудсман</li><li>- Комисия за защита от дискриминация</li><li>- Комисия за защита на личните данни</li></ul>	<p><b><u>22.04.2016 г.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Народно събрание</li><li>- Сметната палата</li><li>- Комисия за енергийно и водно регулиране</li><li>- Национална служба за охрана</li><li>- Държавна агенция „Разузнаване“</li><li>- Българско национално радио</li><li>- Българска национална телевизия</li><li>- Българска телеграфна агенция</li><li>- Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към ДС и разузнавателните служби на БНА</li><li>- Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси</li><li>- Централна избирателна комисия (ЦИК)</li></ul>
<p><b><u>25.04.2016 г.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Министерство на младежта и спорта</li><li>- Министерство на правосъдието</li><li>- Министерство на туризма</li><li>- Министерство на околната среда и водите (вкл. ПУДООС)</li><li>- Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси”</li><li>- Национално бюро за контрол на СРС</li></ul>	<p><b><u>26.04.2016 г.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Министерството на труда и социалната политика</li><li>- Държавна агенция „Технически операции”</li><li>- Държавна агенция „Национална сигурност”</li><li>- Национален осигурителен институт</li><li>- Национална здравноосигурителна каса</li><li>- Национален статистически институт</li></ul>

<u>27.04.2016 г.</u>	<u>28.04.2016 г.</u>
<ul style="list-style-type: none"><li>- Министерски съвет</li><li>- Министерство на културата</li><li>- Министерство на икономиката</li><li>- Министерство на здравеопазването</li><li>- Министерство на регионалното развитие и благоустройството (вкл. НК СИП)</li><li>- Министерство на енергетиката (вкл. фонд „СЕЛС“)</li><li>- Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Висшия съдебен съвет</li><li>- Министерство на финансите</li><li>- Национален фонд към МФ</li><li>- Министерството на външните работи</li><li>- Министерство на земеделието и храните</li><li>- Държавен фонд „Земеделие“</li><li>- Министерство на вътрешните работи</li><li>- Министерство на отбраната (вкл. сборни отчети на ДВВУ)</li><li>- Министерство на образованието и науката (вкл. сборни отчети на ДВУ и БАН)</li></ul>

**12.** В рамките на определения в **т. 11** срок всички ПРБ следва да представят в МФ изготвените от тях по определения в **т. 1** форми (файл – XLS формат) сборни отчети на системата си, както и допълнителната информация към тях (разшифровки, справки и обяснителна записка и др.) посредством веб-базирана система на МФ, прилагайки следния ред:

**12.1.** Всеки ПРБ задължително въвежда данните със сборните отчети за системата си, както и допълнителната информация към тях **по т. 5 - 7**, чрез зареждане на EXCEL файлове (след одобрение на контролните данни от страна на МФ) в модул „Тримесечни отчети“ на ИС УДС, на електронен адрес:

<http://treasureapp.minfin.bg/>

Файловете със сборните отчети за първостепенната система, както и допълнителната информация към тях **по т. 5 - 7**, се изпращат и на електронната поща на отговарящия за съответния ПРБ служител от дирекция “Държавни разходи” от длъжностното лице, определено да предоставя тази информация по реда на **т. 10.1**.

**12.2.** Отделно от сборните отчети за системата си, следните ПРБ зареждат в модул „Тримесечни отчети“ на ИС УДС и изпращат по електронна поща по реда на **т. 12.1** следните файлове:

**12.2.1.** МОН зарежда файлове със сборните отчети на ДВУ и БАН, изготвени въз основа на предоставените в МОН отчети за касовото изпълнение на ДВУ и сборен отчет на БАН.

**12.2.2.** МО зарежда файла със сборните отчети на ДВВУ, изготвени въз основа на предоставените в МО отчети за касовото изпълнение на ДВВУ.

**12.2.3.** МЕ зарежда файла с отчета за касовото изпълнение на фонд „СЕЛС“.

**12.3.** След извършване на формален контрол и валидация на файловете, се генерира протокол от зареждането на всеки файл от отчетите за касово изпълнение.

**12.4.** Когато статусът на заредения отчет, показващ резултата от валидацията на файла е „валиден“, се преминава към етапа на обработка на файловете от отчета до присвояване на статус „одобрен“, който се задава от експерт в МФ.

**12.5.** При наличието на статус „одобрен“ на файловете от отчета, съответният ПРБ разпечатва индивидуалния си протокол от ИС УДС (Справки>Касов отчет> Индивидуален протокол на ПРБ), като копие от него се представя на Сметната палата, заедно с представянето на отчета за касовото изпълнение по реда на **т. 13**.

**13.** След контролните процедури по **т. 12.3**, респ. по **т. 12.5**, всички ПРБ представят в Сметната палата в **3-дневен срок** след срока по **т. 11** един комплект (на хартиен носител и на диск/дискета) от окончателните отчети за касовото изпълнение **към 31.03.2016 г.**, като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на електронния носител е идентична с тази от хартиения носител.

**13.1.** МОН и МО представят в Сметната палата и два комплекта (на хартиен носител и на диск/дискета) от отчета на БАН и от отчетите на всяко ДВУ и ДВВУ, както и две дискети/диска и хартиен носител от обобщените отчети на ДВУ и ДВВУ.

**13.2.** МОСВ представя в Сметната палата и един комплект (на хартиен носител и на диск/дискета) от отчета на ПУДООС.

**13.3.** МРРБ представя в Сметната палата и един комплект (на хартиен носител и на диск/дискета) от отчета на НК „Стратегически инфраструктурни проекти“.

**13.4.** МЕ представя в Сметната палата и един комплект (на хартиен носител и на диск/дискета) от отчета на фонд „СЕЛС“.

**14.** При констатиране на грешки по контролните позиции след извършване на автоматизиран контрол за съответствие на информацията с данните, предоставяни от МФ - дирекция “Държавно съкровище” по съответните параграфи, първоначално представеният отчет се приема за предварителен, като в **срок до 2 работни дни** след датите, определени по **т. 11** и не по-късно **от 05.05.2016 г.**, съответният ПРБ следва да представи окончателен отчет по реда на **т. 12.1 - т. 12.5**.

**15.** В случаите на констатирани грешки (когато отчетът все още е предварителен) съответният ПРБ представя в Сметната палата окончателния си отчет в срок **3 работни дни** след датата по **т. 14**, но **не по-късно от 11.05.2016 г.**

**16.** За целите на равнението на изготвяните от ПРБ формуляри (НАЛ-3) и касови отчети със салдата по съответните банкови сметки, банките (без БНБ) предоставят информация за наличностите по всички депозитни, текущи, бюджетни сметки, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства в лева и във валута на разпоредителите с бюджет по реда на **т. 81** от съвместно писмо на министъра на финансите (*ДДС № 09/2015 г.*) и управителя на БНБ (*№ БНБ-72589/2015 г.*) преди приключване на окончателната обработка на обобщените отчети, но **не по-късно от 20.04.2016 г.**

**17.** Министерство на земеделието и храните, Министерство на културата и Министерството на младежта и спорта в сроковете по **т. 11** представят на технически носител в МОН – дирекция „Финанси”, отчетите за касово изпълнение в частта за функция “Образование”.

**18.** В **срок до 10 дни** след представяне на отчета за касово изпълнение дирекция „Национален фонд” към МФ представя в дирекция „Държавно съкровище” информация за получените средства от Европейския съюз и извършените разходи за сметка на тези средства, както и разходите за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране на e-mail: [gfs@minfin.bg](mailto:gfs@minfin.bg)

**19.** В **срок до 10 дни** след представяне на отчета за касово изпълнение Държавен фонд „Земеделие” представя в МФ, дирекция „Държавно съкровище” информация за получените средства от европейските земеделски фондове и извършените разходи за сметка на тези средства, както и разходите за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране на e-mail: [gfs@minfin.bg](mailto:gfs@minfin.bg).

**20.** Първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, НОИ, НЗОК, БНТ, БНР, БТА представят изготвените от тях сборни оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях **към 31.03.2016 г.** в срока по **т. 11**, като всеки ПРБ въвежда данните с оборотните ведомости за системата си чрез зареждане на EXCEL файл в модул „Счетоводни отчети” на ИС УДС, който е на електронен адрес:

<http://ddsaccounts.minfin.bg/>.

**20.1.** Отделно от сборните оборотни ведомости за системата си, следните ПРБ зареждат в модул „Счетоводни отчети” на ИС УДС и следните файлове:

**20.1.1.** МОН зарежда по реда на **т. 20** файлове със сборните оборотни ведомости на ДВУ и БАН, изготвени въз основа на предоставените в МОН сборни оборотни ведомости на ДВУ и сборна оборотна ведомост на БАН.

**20.1.2.** МО зарежда по реда на т. 20 файла със сборните оборотни ведомости на ДВВУ, изготвен въз основа на предоставените в МО сборни оборотни ведомости на ДВВУ.

**20.1.3.** МОН и МО изпращат в МФ на e-mail: [gfs@minfin.bg](mailto:gfs@minfin.bg) един архивиран файл, съдържащ оборотните ведомости и информацията към тях на всяко отделно ДВУ и на БАН, респ. един архивиран файл с оборотните ведомости и информацията към тях на всяко отделно ДВВУ.

**20.1.4.** МЕ зарежда по реда на т. 20 файла с оборотната ведомост на фонд „СелС“, като в полето код по ЕБК се попълва код **2480**.

**20.1.5.** Държавен фонд „Земеделие“ зарежда по реда на т. 20 файла с оборотната ведомост на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **2220**.

**20.2.** След извършване на формален контрол и валидация на файловете, се генерира протокол от зареждането на оборотни ведомости.

**20.3.** Когато статусът на заредената оборотна ведомост, показващ резултата от валидацията на файла е „валиден“, се преминава към етапа на обработка на файловете до присвояване на статус „одобрен“, който се задава от експерт в МФ.

**20.4.** При наличието на статус „одобрен“ на файловете на тримесечната оборотна ведомост, съответният ПРБ разпечатва индивидуалния си протокол от ИС УДС, като копие от него представя на Сметната палата, заедно с представянето на оборотните ведомости по реда на т. 20.5.

**20.5.** Първостепенните разпоредители с бюджет представят изготвените от тях оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях **към 31.03.2016 г.** в Сметната палата в **3-дневен срок след** срока по т. 11 на една дискета/диск, като писмено се декларира, че файловете в техническия носител на информация са идентични на тези от счетоводната система.

**20.5.1.** МОН и МО представят в Сметната палата и една дискета/диск от оборотната ведомост на БАН и от оборотните ведомости на всяко ДВУ и ДВВУ, както и една дискета/диск от обобщените оборотни ведомости на ДВУ и ДВВУ.

**20.5.2.** МОСВ представя в Сметната палата и една дискета/диск от оборотната ведомост на ПУДООС.

**20.5.3.** МРРБ представя в Сметната палата и една дискета/диск от оборотната ведомост на НК „Стратегически инфраструктурни проекти“.

**20.5.4.** МЕ представя в Сметната палата и една дискета/диск от оборотната ведомост на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

**IV. Ред и срокове за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение на бюджетите, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства на [общините](#) и на оборотните им ведомости към 31.03.2016 г.**

**21.** Тримесечните отчети за касово изпълнение и допълнителната информация към тях, както и тримесечните оборотни ведомости, се представят в МФ чрез веб-базираната система - Информационна система за общините (ИСО).

Ръководството за потребителя на ИСО за работа с месечните и тримесечните отчети може да бъде намерено в полето „Помощ“ в ИСО.

**22.** При предоставянето на отчетите за касовото изпълнение и оборотните ведомости, както и справките и допълнителната информация към тях, следва да се има предвид:

**22.1.** За целите на представянето на изискуемите по реда на указанията на МФ тримесечни отчети за касовото изпълнение/оборотни ведомости и информация към тях посредством веб-базирана система на МФ - ИСО, определените със заповед на кметовете на съответните общини длъжностни лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа със системата, въвеждат файловете с отчетните данни (в т. ч.



разшифровки, справки, приложения и други допълнителни справки и информация към отчетите за касово изпълнение/оборотните ведомости, както и обяснителни записки и декларации към тях) на конкретната община в ИСО.

**22.2.** При всяка настъпила промяна в заповедта по **т. 22.1** за определяне на оторизираните служители за работа със системата, съответните общини писмено уведомяват дирекция „Финанси на общините” в МФ, съгласно реда, определен в **раздел I** на указание **ФО № 25/2015 г.**

**22.3.** Достъп до Информационната система за общините имат само регистрирани потребители, които имат съответните права, като регистрацията на потребителите в ИСО се извършва на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg/>

**23.** В срок *не по-късно от 13.04.2016 г.* всички общини представят в МФ „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ с бюджети и сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации, вкл. и общини, изготвена по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 24.2**, като изготвеният файл задължително се зарежда в ИСО на електронен адрес:

<http://iso.minfin.bg>

Обръщаме внимание, че файлът „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ следва да се попълва коректно, като получения/предоставен трансфер се посочва на реда на съответния първостепенен разпоредител с бюджет/СЕС, от когото е получен или на когото е предоставен трансфера (вкл. и когато този разпоредител е друга община). На реда на общината, която попълва файла, се посочват само вътрешните за общината трансфери (напр. отчетените трансфери между БЮДЖЕТ и СЕС на самата община).

**24.** Всички общини представят по установения в **т. 28** период и ред:

**24.1.** Сборните отчети по **т. 1.1 - 1.3** и допълнителната информация във вид на справки, включени в **общия пакет** от макети на общините за съответното тримесечие, публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (**Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Указания/Макети>към ДДС№ 03/2016 г.-Макети за касови отчети на общините**).

**24.2.** Справка за поетите ангажименти по общинския бюджет и сметки за средства от ЕС и Справка за новите задължения за разходи по общинския бюджет и сметки за средства от ЕС, изготвени по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 24.1**.

**24.3.** Министерство на финансите и Сметната палата могат да изискат при необходимост и друга информация, справки и документи.

**25.** Във форми Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС, СЕС-3-ДМП и Б-3 с код 33 общините задължително попълват остатък от предходния период и наличност в края на отчетния период по съответните параграфи от ЕБК в лева и във валута (левава равностойност).

**26.** На основание **т. 81** от съвместно писмо на министъра на финансите (*ДДС № 09/2015 г.*) и управителя на БНБ (*№ БНБ-72589/2015 г.*), общините могат да се договорят с банките да получават информация по електронен път или на хартиен носител за салдата по техните и на подведомствените им разпоредители сметки към края на всяко тримесечие, а при поискване и към края на всеки месец.

**27.** В *срок до 15.04.2016 г.* общините задължително зареждат за предварителен контрол отчетните форми Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС, СЕС-3-ДМП и Б-3 с код 33 в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg>

**27.1.** След като съответната община е въвела отчетните форми в ИСО, длъжностното лице, определено по реда на **т. 22.1** да представя информация, генерира протокол за резултатите от извършен предварителен контрол - PDF формат, намиращ се в раздел “Справки ИСО“, и проверява за разлики между отчетените от общината и заредените в системата контролни данни, които следва да се уточнят. При наличие на

разлики на редовете за трансферните параграфи, дължащи се на получени/предоставени трансфери от/на други общини, задължително се прикачва обяснителна записка.

**27.2.** Дирекция „Финанси на общините“ след съгласуване с дирекция „Държавно съкровище“ изготвя информация за контролните позиции: за средствата, предоставени/получени като трансфери/заеми от/за общини от централния бюджет, от министерствата и ведомствата, в т. ч. ПУДООС, ДФ „Земеделие“ и „Национален фонд“; за уточнения план и усвоените получени трансфери/субсидии от централния бюджет (нето), преходните остатъци и наличностите по сметки в лева и валута в края на отчетния период.

**27.3.** При констатирани неравнения, данните следва да се уточняват от общините в оперативен порядък, включително със съответния бюджетен разпоредител, който е предоставил или получил средства като трансфери/заеми.

**27.4.** За целите на равнението на трансферните параграфи (§ 61-00 – § 64-00 от ЕБК) общините следва да анализират информацията от справките „Насрещни трансфери за община“, „Засечка на отчета с трансферите“ и „Съпоставка на трансферите“, автоматично генерирани в системата „ИСО“.

**27.5.** Отговорността за целесъобразност и законосъобразност при отчитането на касовите потоци при взаимоотношенията с други първостепенни разпоредители, както и в рамките на общината, се носи от съответната община.

**28.** В периода от **21.04.2016 г. до 28.04.2016 г. включително** общините задължително зареждат окончателните отчетни форми и информацията (приложения, справки, разшифровки, обяснителни записки, декларации и пр.) към тях в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg>

**28.1.** След като съответната община е въвела окончателните отчетни форми и допълнителна информация в ИСО, длъжностното лице, определено по реда на **т. 22.1** да представя информация, генерира и разпечатва от системата протокол за окончателен отчет - PDF формат, чрез който се удостоверява финализирането на цялостния процес по предоставяне (въвеждане, контрол и одобрение) на отчета в МФ. Копие от протокола се представя на Сметната палата по реда на **т. 28.2**.

**28.2.** Всички общини представят окончателните си отчети за касовото изпълнение **към 31.03.2016 г.** в Сметната палата в срок **3 работни дни** след датата от определения с **т. 28** период, на която съответната община е заредила/представила окончателните си отчети в МФ.

**29.** Окончателните тримесечни отчети за касово изпълнение следва да са придружени с обяснителни записки с анализ за изпълнението на приходите и разходите и декларация, подписана от директора на дирекция (началника на отдел) „Финанси“ на общината, удостоверяваща идентичността на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система. Декларацията се представя в определения с **т. 28** период и ред на представяне.

**30.** Общините представят окончателните си отчети за касовото изпълнение **към 31.03.2016 г.** в Сметната палата или в съответните изнесени работни места на територията на страната на една дискета/диск, придружена с хартиен носител, като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на електронния носител е идентична с тези от хартиения носител и данните от файловете в тях са идентични с тези от счетоводната система.

**31.** При изготвянето и представянето на сборните оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях общините прилагат следния ред:

**31.1.** За целите на представянето на изискуемите по реда на указанията на МФ данни за сборните оборотни ведомости и допълнителната отчетна информация към тях, за общините следва да са налице изискванията на **т. 22**.

**31.2.** Общините представят сборните оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях в сроковете за представяне на отчетите за касовото изпълнение **към 31.03.2016 г.**

**31.3.** В определения с **т. 28** период общините задължително зареждат файловете с изготвените сборни оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях **към 31.03.2016 г.** в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg> (чрез модул „Счетоводни отчети за общини“) или <http://dfoaccounts.minfin.bg> (за лицата, имащи достъп само до модула за счетоводните отчети).

**31.4.** Сборни оборотни ведомости **към 31.03.2016 г.** следва да са придружени с декларация, подписана от директора на дирекция (началника на отдел) “Финанси” на общината, удостоверяваща идентичността на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система.

**31.5.** Общините представят сборните оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях в Сметната палата или в съответните изнесени работни места на територията на страната **в 3-дневен срок след датата** от определения с **т. 28** период, на която са заредени/представени в МФ от съответната община, на една дискета/диск, като писмено се декларира пред Сметната палата, че файловете от техническия носител са идентични с тези от счетоводната система.

**32.** След обобщаване на представените в МФ от общините отчети за касовото изпълнение и оборотни ведомости по реда и в срока, определен в **т. 28**, дирекция „Финанси на общините“ предоставя отчетните данни **към 31.03.2016 г.** за общините на дирекция „Държавно съкровище“.

В процеса на представяне и обобщаване на отчетите за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и на оборотните ведомости, в случай на констатирани разлики (грешки) и възникнали въпроси, дирекция „Финанси на общините“ уточнява отчетните данни.

**33.** Напомняме, че с отчета към месец април общините следва да изготвят и представят очаквано изпълнение на бюджета си по месеци до края на 2016 г. по реда, определен в **т.18 на раздел III** от указание **ФО № 4 от 26.01.2016 г.**

**34.** В срок **не по-късно от 13.04.2016 г.** общините представят информация за размера на неусвоените целеви трансфери, предоставени на общините за 2015 г. по реда на наредбата по § 4 от Заключителните разпоредби на Закона за автомобилните превози, които са възстановени по сметка на централния бюджет съгласно чл. 55, ал. 2 от Постановление № 380 на Министерския съвет от 2015 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2016 г., на следните електронни адреси: [g.m.georgiev@minfin.bg](mailto:g.m.georgiev@minfin.bg) и [y.g.nikolova@minfin.bg](mailto:y.g.nikolova@minfin.bg).

#### **V. Въпроси, свързани с отчетността на начислена основа на отделни операции, с оглед коректното им представяне в оборотните ведомости**

**35.** Обръщаме внимание, че продължава практиката на некоректно отчитане в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности“ (ДСД) на нефинансови дълготрайни и краткотрайни активи от групи 20, 21, 30, 31 и 32 от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО). Напомняме, че по отношение на нефинансовите активи, в ДСД могат да се водят балансово само активите, подлежащи на отчитане по сметки от групи 22 и 33 от СБО, активите, попадащи в обхвата на **раздел V от ДДС № 08/2014 г.**, както и сметки от подгрупа 207 от СБО, когато те се използват за отчитане на процеса на придобиване на такива дълготрайни нефинансови активи.

В случай на продажба на отчитани в ДСД активи от група 22 и сметки 207 и 2099, тя следва да се отразява в БЮДЖЕТ, включително и отчетната стойност на продадените активи, която се прехвърля от ДСД в БЮДЖЕТ чрез сметка 7602.

Записванията са, както следва:

Записвания в <b>БЮДЖЕТ</b>	Записвания в <b>ДСД</b>
<p>1. Дт с/ки гр. 41, 48, 50 и др. Кт с/ки 713, 7147 и 7149</p> <p>2. Дт с/ки 613, 6147 и 6149 Кт с/ка <b>7602</b></p>	<p>1. <b>НЯМА ЗАПИСВАНЕ</b></p> <p>2. Дт с/ка <b>7602</b> Кт с/ки гр. 22, 207 и 2099</p>

В отчетна група (стопанска област) ДСД се отчитат само продажбите, произтичащи от дейностите на съответните държавни органи по принудително изпълнение, конфискуване на активи и последващо управление и разпределение на събраните средства съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси.

**36.** Напомняме, че придобитите в отчетна група (стопанска област) СЕС нефинансови активи, които остават за ползване в отчетността на съответната бюджетна организация, придобила тези активи, подлежат на прехвърляне в отчетна група (стопанска област) БЮДЖЕТ или ДСД (в зависимост от естеството на придобития актив) след като приключи процесът по тяхното придобиване. Прехвърлянето може да се извършва (чрез сметки 7601 и 7603) при придобиване на всеки отделен актив, периодично (например за придобитите активи чрез СЕС за съответното тримесечие) или на база на друг подход (например при приключване на съответния проект или относително обособен етап от проекта). В случаите, когато бюджетната организация е придобила нефинансови активи чрез СЕС и безвъзмездно ги е прехвърлила на други бюджетни организации извън системата на първостепенния разпоредител, ДВУ, БАН, прехвърлянето се отразява реципрочно по съответните сметки от подгрупи 761 - 765 от СБО в отчетна група СЕС на бюджетната организация - прехвърлител и в отчетни групи БЮДЖЕТ или ДСД (за дълготрайните активи, попадащи в обхвата на отчитане в ДСД) на бюджетната организация - получател.

**37.** Напомняме, че сметка 4500 от СБО се използва само за отчитане на съответните разчети в рамките на една и съща отчетна група (стопанска област) в системата на даден първостепенен разпоредител, ДВУ и БАН. С оглед облекчаване на процеса по приключване на сметката и равняването на данните за сметка 1001 се дава възможност (която следва да бъде регламентирана със счетоводната политика на ПРБ, ДВУ, БАН) да се възприеме от всички бюджетни организации в системата на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, ДВУ и БАН подход на приключване на сметка 4500 със сметка 7600, вместо със сметка 1001. В случай на възприемането на този подход, приключването на сметка 4500 със сметка 7600 може да се извършва периодично или в края на годината. В случай на приключване в края на годината, операцията по приключване на сметка 4500 със сметка 7600 следва задължително да се отрази в отчетността на съответните разпоредители с бюджет *преди* приключването на сметките от раздел 6 и 7, т. е. тази операция следва да се включи в оборотната ведомост, подлежаща на представяне в МФ. Не се допуска приключване на сметка 4500 със сметка 7600 в края на годината след приключвателните операции на сметките от раздел 6 и 7.

**38.** Предвид изложеното в т. **35** и **36** сметки 4501, 4502 и 4503 от СБО е уместно да се използват само в случаите, когато представляват действителни разчети между отделните отчетни групи (стопански области), които се погасяват нормално с банков превод (такива случаи на практика обаче много рядко ще възникнат).

Сметки 4501, 4502 и 4503 не би следвало да се използват за отчитане на прехвърляне на активи между отчетни групи (стопански области) в рамките на бюджетната организация, както и между бюджетни организации в системата на

съответния първостепенен разпоредител с бюджет, ДВУ и БАН. За тази цел се прилагат съответните сметки от подгрупа 760 от СБО. Сметки 4501, 4502 и 4503 биха могли да се използват за прехвърляне на активи, но само при условие, че периодично се приключват със съответната сметка от подгрупа 760 (прилагането на тази възможност също следва да се регламентира със счетоводната политика на ПРБ, ДВУ, БАН), като в случай на приключването им в края на годината, то следва да се отрази задължително преди приключването на сметките от раздел 6 и 7, т. е. операцията по приключването на сметки 4501, 4502 и 4503 със съответните сметки 7601, 7602 и 7603 следва да се включи като операция в годишната оборотна ведомост, подлежаща на представяне в МФ. Не се допуска приключване на сметки от подгрупа 450 със сметки от подгрупа 760 в края на годината след приключвателните операции на сметките от раздел 6 и 7.

## **VI. Други въпроси**

**39.** На основание **т. 11** от съвместно писмо на МФ и БНБ *ДДС № 03/2012 г.*, първостепенните разпоредители с бюджет (без тези, които са декларирали, че не е целесъобразно да прилагат терминални устройства ПОС), както и общините, следва да представят в МФ информация, съдържаща брой на инсталирани ПОС-терминални устройства, брой на трансакции, стойност на трансакциите и обслужваща банка.

Обръщаме внимание, че горепосочената информация в табличен вид се предоставя във всички случаи, дори и когато са инсталирани ПОС-терминални устройства, без да са налице трансакции по тях.

Информацията **към 31.03.2016 г.** се попълва в таблица - XLS формат, която е включена в общия пакет от макети на отчети за съответното тримесечие, който е публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (**Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Указания/Макети**).

Информацията и таблицата в електронен формат с конкретни данни **към 31.03.2016 г.** се представят от ПРБ (без общините) в срока по **т. 11** само в електронен формат на e-mail: [y.pagelski@minfin.bg](mailto:y.pagelski@minfin.bg), а от общините - в определения с **т. 28** период и ред на представяне.

**40.** Обръщаме внимание на бюджетните организации да предприемат съответните мерки за информиране и насърчаване на физическите и юридическите лица за осигурената от тяхна страна възможност за извършване на картови плащания по реда на чл. 4, ал. 1 от ЗОПБ, вкл. и с поставяне на подходящи съобщения на определени за това места (информационни табла и др.), както и на местата, определени за плащане на съответните задължения.

Бюджетните организации следва да осигурят извършването на текущ контрол за спазването на тези мерки от съответните служители, определени за работа с инсталираните терминални устройства ПОС.

**41.** Първостепенните разпоредители с бюджет следва да осъществяват текущ контрол на дейностите, свързани с въвеждане и прилагане на картовите плащания, извършени по реда на чл. 4, ал. 1 от ЗОПБ, и на ефективността от тяхното прилагане, в т. ч. чрез включване на тези дейности в обхвата на техните планове за извършване на вътрешен одит.

**42.** Уведомяваме Ви, че макетът на оборотната ведомост и макетът на отчета по *т. 1.3* от *Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.* за 2016 г., ще бъдат публикувани на интернет-страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (**Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети**) след 10.04.2016 г.

**43.** В съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор по отношение на управленската отговорност за осъществяването на финансово управление и контрол във всички структури, дейности и процеси, всички ПРБ да предприемат мерки, насочени към засилване на контрола за гарантиране

достоверността и коректността на отчетните данни на включените в структурата им бюджетни организации, в т. ч. за гарантиране съответствието на консолидираните данни на ниво първостепенна система с данните от счетоводните системи на съответните подведомствени разпоредители.

Създадената организация следва да гарантира проследимост, пълнота и достоверност на първичната информация, генерирана от съответните счетоводни системи, с цел осигуряване на увереност за предоставяне на надеждни обобщени данни на начислена и на касова основа за цялата първостепенна система.

**44.** Напомняме на разпоредителите с бюджет регулярно да извършват преглед на наличните си банкови валутни сметки, открити за целите на обслужването на конкретни международни проекти и програми, като в случаи на установяване на отпаднала необходимост (след приключване на операциите по съответния проект или програма) от подобни сметки, своевременно да предприемат действия за тяхното закриване.

**45.** Обръщаме внимание, че определените в настоящото указание срокове за представянето на отчетите за касовото изпълнение и на оборотните ведомости следва да се спазват стриктно и без изключения.

Всяко неспазване на настоящите указания, в т. ч. и определените срокове, се счита за нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ.

**ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ**

**МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ**